

Voda u Europi

NEKOLIKO KLJUČNIH IZAZOVA I MOGUĆA RJEŠENJA

Voda je ključna ne samo za ljudsko zdravlje, okoliš i ekosustave, već i za proizvodnju energije, poljoprivredu i sigurnost hrane. No, koliko god ona bila važna, njezine količine nisu beskonačne i mora biti zaštićena od onečišćenja i prekomjernog iskorištavanja. Složeni izazovi povezani s vodom utječu na milijune ljudi širom Europe. Problemi kao što su nestašice i onečišćenja vode i rastući rizici od poplava i suša više nisu ograničeni na izolirana područja. U skladu s time, u izvješću o Europskoj strategiji za otpornost vodoopskrbe koje je pripremio Europski parlament mogu se pronaći ambiciozni prijedlozi za ublažavanje izazova povezanih s vodom.

Nedostatak vode jedan je od najvažnijih problema s kojima se suočavaju Europljani. Tako se 2022. godine čak 34% stanovništva i 40% površine Europske unije suočavalo sa sezonskim nestašicama vode, a čak 70% stanovništva u južnoj Europi u ljetnim mjesecima trpi nestašice vode.

Pokazatelj prekomjernog iskorištavanja vode (WEI+) njezinu potrošnju iskazuje kao udio obnovljivih izvora pitke vode u određenom području i vremenu. Prema podacima iz 2022. godine, najveće probleme s dostupnošću vode od svih zemalja EU-a imao je Cipar, a slijede ga Malta i Rumunjska (il. 1). Ipak, godišnji izračuni tog pokazatelja na razini pojedine zemlje ne odražavaju činjenicu da voda na nekim područjima može biti nedostatna samo u neko doba godine.

Prema metodologiji Ujedinjenih naroda, zemlja doživljava 'vodni stres' kada su joj raspoložive količine vode manje od 1700 m³ po stanovniku godišnje. Zemlje kao što su Cipar, Malta, Poljska i Češka doživljavaju kronični vodni stres. Istodobno, podaci Europske agencije za okoliš (EEA) pokazuju da je

oko 20% površine i 30% stanovništva Europe svake godine pogođeno vodnim stresom.

Zbog svega toga zastupnici u Europskom parlamentu pozivaju na obvezujuće ciljeve za učinkovitost potrošnje vode, koji obuhvaćaju sve načine potrošnje i područja kao što su industrija, poljoprivreda i kućanstva. Predložena rješenja uključuju usvajanje održivijih modela poljoprivrede, uz pomoć inovativnih tehničkih rješenja, davanje poticaja za praksu ponovne uporabe vode, ali i smanjivanje onečišćenja i potražnje za vodom.

ONEČIŠĆENJE VODE: GLAVNE PRIJETNJE I KAKO IH UKLONITI

Problemi s vodom u zemljama EU-a ne odnose se samo na njezine nedostatne količine, već i na nezadovoljavajuću kvalitetu. Prema EEA-i, samo je 37% europskih površinskih voda 2021. godine bilo u 'dobrom' ili 'odličnom' ekološkom stanju, a samo 29% ih je ispunjavalo uvjete za 'dobro' kemijsko stanje. Dobro ekološko i kemijsko stanje ukazuje na to da ljudske djelatnosti nisu značajno utjecale na vodene površine.



Cijeli članak pročitajte u
tiskanom ili '**digitalnom**'
izdanju časopisa.

Pretplatiti se možete na
stranici **shop.ege.hr**